

Concept verslag 10 januari 2019, gezamenlijk overleg Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek en Overlegorgaan Drentsche Aa.

Aanwezig: Jouke Jongsma (wethouder Ooststellingwerf), Fimke Hijlkema (wethouder Ooststellingwerf), Marjet Korf (Natuurmonumenten), Tienke Zingstra (toeristisch platform Aa & Hunze), Dick Dijkstra (Recreatieschap Drenthe), Jan Schipper (wethouder Midden-Drenthe), Gerrie Hempen (wethouder De Wolden), Henk Heijerman (wethouder Aa & Hunze), Finie Heeringa (waterschap Hunze en Aa's), Petra Ellens (Recron), Henk Doeven (wethouder Westerveld), Ans van Wijk (Staatsbosbeheer Drenthe Oost), Bert Hummelen (Staatsbosbeheer Drenthe West), Hans Perenboom (waterschap Drents-Overijsselse Delta), Karlijn Barf (juniorranger/youth+ Drents-Friese Wold), Henk van Hooft (voorzitter Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek), Hendrik Oosterveld (voorzitter Overlegorgaan Drentsche Aa), Hans Mentink (LTO), Mario Post (Waterbedrijf Groningen), Kees Folkertsma (gebiedscoördinator Platteland Drentsche Aa), Catrien Scholten (gebiedscoördinator Platteland Zuidwest Drenthe, verslag)

Henk van Hooft heet iedereen welkom (ook degenen die het “grenzeloos dwalen” letterlijk genomen hebben). En we maken een korte voorstelronde.

Kees Folkertsma presenteert de stand van zaken rond Nationale Parken landelijk en wat dat voor Drenthe betekent. Daarna volgt een discussie.

De vraag wordt geopperd of we nu af gaan wachten wat er uit het landelijke op ons af komt, of dat we onze eigen koers bepalen en de kansen die (landelijke) ontwikkelingen bieden gaan pakken.

Conclusie is dat we trots kunnen zijn op wie en wat we zijn. Dat we onszelf met BIO-plan en Ontwikkelagenda ambitieuze doelen stellen en dat we daarbij de kansen van (landelijke) ontwikkelingen zoveel mogelijk benutten. En als we dan toch al (grotendeels) voldoen aan de nieuwe standaard voor Nationale Parken, kan het (financieel) voordeel opleveren in de toekomst om mee te doen en te profiteren. De basis is in onze 2 regio's goed op orde daarvoor.

Hendrik Oosterveld benadrukt dat de afgelopen jaren vanuit de Nationale Parken (SNP) en Drenthe veel inzet gepleegd is om mee te sturen, ontwikkelen in ons voordeel om te buigen. We hebben voorelkaar gekregen dat niet top down vanuit het Rijk een nieuwe standaard is opgelegd, maar dat die samen met partners, stakeholders is opgesteld en uiteindelijk in 2018 ook vastgesteld. En in Drenthe zijn de twee Nationaal Park regio's goed geborgd in de Omgevingsvisie. Hopelijk biedt dat ook voldoende onderbouwing om ook in de Nationale Omgevingsvisie een plek te krijgen.

Samengevat: continuïteit is van belang, de richting die met de nieuwe standaard is ingeslagen is goed, rijk en provincie steggelen nog over (financiële) verantwoordelijkheid voor de ambities, maar onderschrijven wel de ambitie.

Kees Folkertsma presenteert de ontwikkelingen rond Ruimtelijke kwaliteit en landschapsvisie in het Drentsche Aa gebied.

In de navolgende discussie is de conclusie dat het een goed verhaal is, dat het gebruik van de landschapsvisie en hoe je ook de beekdalen rond de natuurgebieden ontwikkelt kansen biedt, ook voor Zuidwest-Drenthe. Er wordt nog wat dieper ingegaan op de energietransitie. Wat is daarbij wijsheid? De conclusie is dat het beter is om, met de landschapsvisie als uitgangspunt, te kijken waar en hoe je wel bij kunt dragen aan klimaatadaptie en energietransitie, dan om te proberen alle duurzame energie buiten de deur te houden. Voor de Drentsche Aa is inmiddels een concept-notitie “Drentsche Aa, landschap met energie?” opgesteld. Deze zal de komende overlegorgaan vergadering besproken worden. Het is goed om die te delen ter inspiratie ook voor Zuidwest Drenthe.

De constatering is dat er in de afgelopen 50 jaar veel plannen zijn opgesteld voor het Drentsche Aa gebied. De vraag is welk plan nu het meest effectief/meest gebruikt blijkt. Dat is zonder twijfel de landschapsvisie. Deze visie is opgesteld in opdracht van het Overlegorgaan en ook alleen door het Overlegorgaan vastgesteld. Daarmee heeft het in formele zin geen status, en toch blijken alle partners deze visie als leidraad te gebruiken. Dat wil niet zeggen dat er nooit meer verschil van mening is over ontwikkelingen. Maar het bindt de partners wel aan de gezamenlijke lijn. Bij de start van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa heeft een essay over de essentie van het gebied opgesteld door Hans Elerie een belangrijke rol gespeeld.

Programma Natuurlijk Platteland. Om de opgaven voor Natuurontwikkeling in te vullen, heeft de provincie Drenthe het programma Natuurlijk Platteland opgesteld. Tot 2027 staan we samen voor een nog forse opgave van aankoop en inrichting. De vraag wordt opgeworpen of we daarin niet ook prioriteit zouden moeten geven aan Drentsche Aa en Zuidwest Drenthe. In de discussie volgt dat prioriteit heel vaak afhankelijk is van de kansen voor verwerving of functieverandering. En dat dat door ons weinig te beïnvloeden is. Staatsbosbeheer zou graag zien dat er meer prioriteit aan de Nationale Parken gegeven wordt.

Catrien Scholten presenteert de merkontwikkeling en activatie voor Zuidwest Drenthe.

In de discussie wordt opgemerkt dat we juist ook bij het delen van de merkidentiteit en het inzetten van ambassadeurs, het uitstralen van trots, jongeren in moeten zetten. Jongeren delen veel vooral op social media. Het gezamenlijk kiezen voor een merkidentiteit helpt om in de toekomst keuzes te maken. Daarbij is het niet alleen Rust en Ruimte, maar juist ook nadruk op activiteiten waardoor je die kernwaarden kunt beleven, en dat kan ook heel avontuurlijk zijn.

We hebben de neiging om alles wat mag en kan via tekst op borden te communiceren. Maar eigenlijk zou je aan het gebied zelf of de inrichting al moeten kunnen zien wat er wel en niet mag. Dat is nog een uitdaging (ook juridisch).

Afsluiting van de vergadering door Hendrik Oosterveld. Het was goed om zo in gezamenlijkheid samen te komen. Samenhang per gebied en een integrale benadering van de (ruimtelijke) kwaliteit is van belang. We versterken elkaar ook als verschillende regio's. Belangrijk is dat partners WILLEN samenwerken, niet omdat het moet, maar omdat we meerwaarde daarvan inzien. En tot slot in Europees verband is afgesproken meer jongeren te betrekken, laten wij ons daar ook sterk voor maken.

Na een bescheiden maaltijd met soep en brood, gaan we met de meest avontuurlijke leden nog het bos in. Het is inmiddels donker en als alle lampen uit zijn, is het echt donker. We horen dat er nog andere mensen om ons heen staan, maar elkaar zien doen we niet meer. En als we gaan lopen hebben verschillende mensen moeite om nog iets te zien. Het is in het Drents-Friese Wold 's nachts nog echt donker! En duisternis is goed voor dieren, maar zeker ook voor mensen. We wisselen verschillende verhalen uit van mensen uit andere delen van Nederland die als ze hier logeren, eindelijk lekker slapen. Na enige tijd raken je ogen gewend. En als we op het Aekingerzand staan, zie je duidelijk aan de horizon (het is bewolkt, licht regenachtig) dat om ons heen overal wel degelijk nog licht te zien is. Het was een mooie ervaring, die ook duidelijk maakt dat het goed is om ook de duisternis in de nationale parken te koesteren.